

LIBER SEXTVS

DECRETALIVM

D. BONIFACII PAPÆ VIII.

CLEMENTIS PAPÆ V.

CONSTITVTIONES.

EXTRAVAGANTES,

TVM VIGINTI

D. IOANNIS PAPÆ XXII

TVM COMMVNES.

Cum Glossis diuersorum.

*Omnia nunc demum integritati sua restituta, & ad exemplar
Romanum diligenter recognita.*

EDITIO NOVISSIMA.

Sumptibus Claudij Landry.

CVM LICENTIA SVPERIORVM

BONIFACIUS Papa VIII. natione Hibernicus, patria Anagninus, è familia Caietana, anno M. CC. XCIV. Pontifex Maximus creatus est. Is Decretales epistolae prædecessorum suorum per Gulielmum Archiepiscopum Ebrudunens. & Berengarium Episcopum Biterren. ac magistrum Richardum de Senis S. R. E. Vicecancel. diligenter fecit recenseri, & quibusdam decretis novis à se additis in unum librum sub debitis titulis redigi, & quinque aliis Gregorij Papæ I X. annexi, Sextumque nunciari iussit. Ad quem Joannes Andr. Bononien. continuas glossas, quibus multa ex eius lectura fuerunt inserta, & hoc signo [] notata, conscripsit.

INDEX TITVLORVM ET CAPITVLORVM
Libri Sexti Decretalium.

Rubrica P. librorum Sexti Decretalium secundum ordinem Alphabeti.

A	
A ppellationibus Lib. ij. Tit. xv.	391
Arbitris Lib. j. Tit. xxiij.	302
B	
B igamis Lib. j. Tit. xij.	110
C	
C apellis Monachorum Lib. ij. Tit. xvij.	563
Censibus, exactionibus & procuracionibus Lib. ij. Tit. xx.	166
Clericis coniugatis Lib. ij. Tit. ij.	414
Clericis non residentibus Lib. ij. Tit. ij.	427
Clerico ægotante vel debilitato Lib. ij. Tit. v.	488
Cognitione spirituali Lib. ij. Tit. ij.	603
Concessione præbende & Ecclesie non vacantis Lib. ij. Tit. vij.	493
Confessis Lib. ij. Tit. ix.	342
Consecratione Ecclesie vel altarum Lib. ij. Tit. xxj.	578
Consuetudine Lib. j. Tit. iij.	18
Constitutionibus Lib. ij. Tit. ij.	10
D	
D ecimis, primitiis, & oblationibus Lib. ij. Tit. xij.	177
De dispensatione impuberum Lib. ij. Tit. ij.	600
Dolo & contumacia Lib. ij. Tit. vj.	333
E	
E lectione & electi potestate Lib. j. Tit. vj.	68
eo qui mittens in possessionem causa rei seruandæ Lib. ij. Tit. xij.	337
Exceptionibus Lib. ij. Tit. xij.	359
Excessibus prælatorum & subditorum Lib. v. Tit. vj.	663
F	
F allis Presbyterorum & aliis illegitimè natis Lib. j. Tit. xj.	217
Foro competenti Lib. ij. Tit. ij.	314
H	
H æreticis Lib. v. Tit. ij.	611
H omicidia Lib. v. Tit. iv.	650

I	
I s quæ vi meritisve causa sunt Lib. j. Tit. xx.	196
Immunitate Ecclesiarum, cæmeteriorum, & aliorum locorum religiosorum Lib. ij. Tit. xxiij.	581
In integrum restitutione Lib. ij. Tit. xx.	298
Iniuris & damno dato Lib. v. Tit. vij.	687
Institutio Lib. ij. Tit. vj.	491
Iudiciis Lib. ij. Tit. j.	307
Iuramento calumnie Lib. ij. Tit. iv.	323
Iuramentando Lib. ij. Tit. xj.	355
Iure patronatus Lib. iv. Tit. xix.	564
L	
L itis contestatione Lib. ij. Tit. iij.	310
M	
M aiestate & obedientia Lib. j. Tit. xvij.	274
N	
N e clerici vel monachi secularibus negotiis se immisceant Lib. ij. Tit. xxiv.	591
Ne sede vacante aliquid innovetur Lib. ij. Tit. vij.	516
O	
O fficio vicarij Lib. j. Tit. xij.	211
Officio & potestate iudicis delegati Lib. j. Tit. xiv.	225
Officio legati Lib. j. Tit. xv.	247
Officio ordinarij Lib. j. Tit. xvj.	254
P	
P ænitentiis Lib. j. Tit. xvij.	275
Pænitentiis & remissionibus Lib. v. Tit. x.	680
Pænitentiis & remissionibus Lib. v. Tit. x.	700
Postulatione prælatorum Lib. j. Tit. v.	65
Præbendis & dignitatibus Lib. ij. Tit. iv.	429
Præscriptionibus Lib. ij. Tit. xij.	367
Præiudiciis Lib. v. Tit. vij.	666
Procuratoribus Lib. j. Tit. xix.	279
R	
R ebus Ecclesie non alienandis Lib. ij. Tit. ix.	318
Regularibus & transuentibus ad religionem Lib. ij. Tit. xiv.	544
Regulis iuris Lib. v. Tit. xij.	776
Religiosis domibus Lib. ij. Tit. xvij.	560
Reliquiis & veneratione sanctorum Lib. ij. Tit. xij.	579
Remuneratione Lib. j. Tit. vij.	197
Remuneratione Lib. ij. Tit. x.	524
Rescriptis Lib. j. Tit. iij.	25

Restitucione spoliatorum Lib. ij. Tit. v. 128	128
Restitucione in integrum Lib. j. Tit. xxi. 298	298
S	
S chismaticis Lib. v. Tit. xxi.	646
Sententia & re iudicata Lib. ij. Tit. xij.	703
Sepulcris Lib. ij. Tit. xij.	531
Sponsalibus & matrimoniis Lib. iv. Tit. j.	197
Stato regularium Lib. ij. Tit. xvi.	555
Summa trinitate & fide catholica Lib. j. Tit. j.	8
Supplenda negligentia prælatorum Lib. j. Tit. vij.	101
T	
T emporibus ordinacionum Lib. j. Tit. ix.	208
Testamentis & ultimis voluntatibus Lib. ij. Tit. xij.	511
V elorum significatio Lib. v. Tit. xij.	753
Vita & honestate clericorum Lib. ij. Tit. ij.	423
Voto & voti redemptione Lib. ij. Tit. xv.	513
Vitiis Lib. v. Tit. v.	61
Vi lite pendente nihil innovetur Lib. j. Tit. vij.	539

Index capitulorum Sexti Decretalium secundum ordinem Alphabeti.

A	
A bitris de officio & potestate iud. del.	159
Abbas de privilegiis	670
Abbas de sen. & re in.	380
Ab eo qui appellat de appel.	409
Ab eo qui contra de elect.	157
Absolutionis de iis que vi.	296
Acusator de heret.	600
A collatione de appel.	418
Aliter qui de do. & conu.	334
Ad Apostolica de sen. & re in.	375
Ad decimas de rest. spol.	352
Ad succedendum de schism.	646
Alia mater de sen. excom.	710
Alteracionis de biga.	240
Animarum de sepel.	151

Primo si legatur sine reformatione: tamen transfuit. Nam allegatio...

vique in finem. Erimò agitur Dominus Bonifacius Doctores, &...

Et ex eorum... in hunc modum...

Et Vaticanis... & aliis...

LIBER SEXTVS DECRETALIVM DOMINI BONIFACII PAPA VIII.

BONIFACIUS Episcopus servus servorum Dei

Episcopus servus servorum Dei, Romanus Pontifex...

Quia propehibetur est Quado, p'is humanis subdalla petere, ut illis deficientibus...

Romanus Pontifex, sacer, & que referari debeant, & qui fuerint...

2723

Et contra de... & alios...

Et sequitur... & deinde...

Et deinde... & deinde...

Et deinde... & deinde...

Primo si legatur sine reformatione: tamen transfuit. Nam allegatio...

Et sequitur... & deinde...

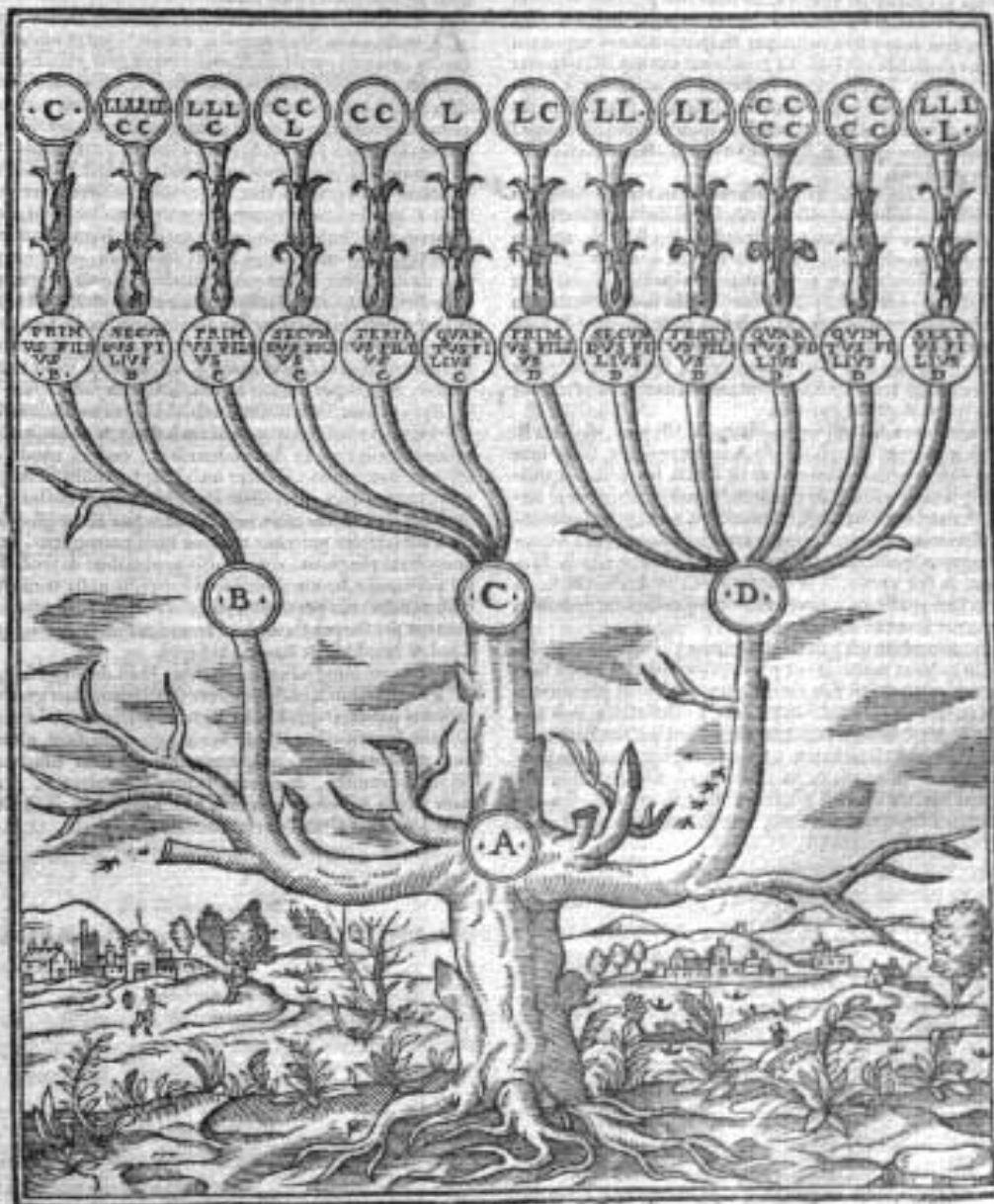
Et deinde... & deinde...

debet esse finis principio, de hystoria minoris ante medium. de ap-
 pell. c. faciendo responsis. His rationibus puto, quod si patres expecta-
 se consenserunt, quod iudex in rota sit, vel simpliciter serventur
 ordinem iudicium, quod iurato iudice, qui sic inchoavit pro-
 cedere, ponere non poterunt ubi vero non consenserunt ex-
 pressis, sed non contradix-
 erunt puto, quod in oc-
 currenibus postea con-
 tradicere poterunt. facit
 littera precedens, ibi, in
 toto, vel in parte. Item singulares actus iudiciorum sunt per se
 actus perfectivus de singulari, ut incularat de libel. et lict. cum in-
 ter. seq. bene facit, quod scripti post Vinc. & Compoll. de rescrip.
 c. dilectus. 1. in parte quod etiam not. Gal. in l. pte de appell. §. regit.
 10. c. ut secundum Vinc. de vita. §. 1. ut. quid si reus.
 a ¶ Propter hoc. Possit enim subesse alia causa irritationis.
 b ¶ Irritum. Ippo iure, et aliis de lit. et test. cap. unica. c. ut seq.
 cap. accedens. 1. c. 2.

c ¶ Irritandum. Per sententiam, aliis de re iudicata. c. eius cau-
 so c. cas. cum Bertholdus in fin. de concor. hinc fin. de iuramen.
 calum. cap. 1. 2. respo. in fin. lib. 6. Et sic, quod iste finis non
 convertitur: nam si in casu, que requirunt figuram iudicis,
 presentiorum aut contradictionibus partibus sine figura, non
 tenet processus, & idem
 si expressis consentient.
 de hoc de officio leg. cap. de
 casu in glof. 1. quaf. 1.
 cap. in primo. in fin. c. cap.
 seq. c. in l. pte de sent. pte. §. inarta. var. quid si de patrum. quod
 intelligit, ut not. de re iudic. cap. ut lib. 6. in §. glo. Ratio diver-
 titatis patet: quia in casu isto fit contra ius commune sed in ca-
 su, quem ponit littera, fit iura ad ius commune, & ad sui natu-
 ram: quod facit. tit. 35. distict. cap. ab exordio. §. de pall. l. si
 cum §. quod si non verorum. Natura vero naturans, cum ad illam
 redimus, per intercessionem Virginis gloriose nos colloret
 cum electis. Amen.

F I N I S.

ARBOR, SEV FIGURA DECLARATIVA TITULI DE IURE PATRONATUS.

DIVINI, AC HVMANI IURIS CONSULTI, ET CAUSARVM facti palatij auditoris, D. Ioannis Francisci de Paninis, ad Extrauagantium, Regularum Cancellariæ, & Decisionum Rotæ nouitiam vtile præludium.

QVINTVS Molius versus Seruum Suspensum ille fuit esus formosus. Turpe est patrizio, & nobilitate in, id quo versatur, ignorare. Sed longe magis in plerisque vtilitate sua sententia retorqueunda est, qui Extrauagantium sanctiones, Pontificam iura euadentes, desidia, aut ignavia contempserunt videtur: immo auctores magistratus præsertim Ecclesiasticos, in diuersis sententiis, & carere iurisdictione, quibus interpretandi consensuque tribuitur facultas, responsa sua iuxta illarum decisiones sine prolatari, suspensio Extrauagantium ad hoc requisita, qua ipsi de Innocentio, ad Helium Episcopum deposuit. Quare ad apparum iactantiam iterum, atque iterum hortor, quatenus, ne cum Suspensis iure oburgentur, immo illum imitemur, qui post reprobenam ad hoc operam de his inter iurisdictiones merita palmam fuerit assensur. Perum ipsi Extrauagantium parem vim penè Regula cancellaria viuente etiam candidiore, & noui medicorum Decisiones Rotæ, uti præsumimus responsa auctoritatem habere censetur: sicut enim illis interpretandi ius civile, & Prætorum edicta potestis summa etia: ita & auditoribus Rotæ in summario Pontificum leges imperium est ab ipso Principe summum arbitrium. Igitur circa tria hæc brauem & perutilem subiecti notam.

Locutus de a. palatialis, etia de si. etc.

Sententia extra uagantem lata, interdict.

Notandum est, quod sententia lata contra Extrauagantem publicatam, & indubitata, est ipso iure nulla ante publicationem verò secus, ut not. se prouenit Clementinarum, in verbis, de cetero, & in Clement. nolentes, de hereticis. Sed si est publicata, & indubitata, sententia contra eam lata est ipso iure nulla, ut dictum est, tanquam lata contra legem scriptam, ut not. Bald. in l. 1. Cod. quando priuatio est necess. & Butri. in cap. 1. & ceteris inter. de re iudic. & produitur in leg. 1. §. item cum contra fuerit. ff. qui sunt, sine appel. re. sen. exemplum in Extrauagantibus, exarabitur secundum Abbatem in cap. pastoralis, de fide instrum. idem de Extrauagantibus ad regimen, quam allegat Decisio in notis 249. incipit. Item firmatur. Secus autem si de ea dubitatur, per cap. pastoralis, de fide instrum. & l. cum prolati. ff. de re iudic. secundum vnam lectionem, idem super ea Papa est consulendus: & si reperitur in archiuo publico, dicitur indubitata, per Anselmum, ad hoc. Cod. de fide instrument. & l. Celsus. ff. de proba. secundum vnam lectionem, sicut cap. ad auctoritatem, de prescrip. & idem præsumitur, quando reperitur inter Extrauagantes. 29. quest. 1. cap. 9. vnam præsentium, maxime si reperitur glossa per doctorem famulum: sicut Zenze. Lau. & Ioan. Mon. & aliter per not. in dicto e. pastoralis, probatur l. 1. in fin. Cod. de nupt. casti. con. & quod not. in l. 3. Cod. de legibus, vel si fuit diu obseruata, ut not. Bart. in gloss. fin. super Extrauagantibus, qui sunt rebelles, de quibus plenius per Bart. in l. cum prolati. præalleg. & Butri. & Abbatem, & modernos in dicto cap. pastoralis, ubi secundum Boati, potest de ea dubitari ad iustitiam eius, quod not. in cap. remota de elec. in 6. de quibus etiam per Ludouic. in consilio 250. quod incipit. In Corisii nomine, in propositio casu, ubi etiam subdit, quod si fuisset temporalis, per declarationem successoris efficiatur perpetua: quia declaratio Papæ etiam ad petitionem Libet Extrauag.

nem singularis personæ facta ad legem, vel ordinationem aliquam præcedentem, legem generalem constituit ad omnes: per l. si. Cod. de legibus. & not. in cap. 1. super. de re iud. quod facit ad id, quod dicam super Extrauag. ad omnes. & Extrauag. communi. & ad Apostolicas, &c. Ex quibus idem dicit Rot. in statuta in suo peculo, in verb. sanctorum, licet non sit, &c. Italis non est necesse, quod consistet de datis, secundum Ber. in dicto datus, qui sunt rebelles. Præmissa intelligo de Extrauagantibus emanatis post compilationem lib. 6. secundum Ioan. And. in proemia, lib. 6. ad fin. in cap. fin. de heretic. eod. lib. Et si contradicant iuri scripto, dic ut plene per Ioan. And. Ioan. de signa. Ioan. de Sandata, & Dominicum post Ioan. Monach. in cap. 1. in princip. de re iud. lib. 6. & per Archidiaconum, post Hug. 19. dist. cap. si Romanorum. & in summa. Adde Bald. in l. leges sacrosanctas. Cod. de leg. & in cap. si in iure, et. d. ff. Nec est de substantia, ut redigatur in scriptis, de quo plenius per Ioan. And. in reg. vniuers. parisi. de regul. iur. in reuer. lib. 6. & in decisionibus Rotæ, decisio 237. per glossam in l. 1. Cod. de leg. quod habetur in cap. 1. de re iud. lib. 6. & per Abbatem in not. 1. de prescrip. præal. qui dicit, quod de hoc videretur communis opinio.

Debent autem Extrauagantes, quando de eis dubitatur per allegantem, in forma authentica produci sub plumbo, si extra eoriam sunt producenda: vel sub signeto vice Cancellarij, si in curia sunt producenda: & hoc de illis, que sunt descriptæ in libro Cancellarij: Ite autem, que sunt descriptæ in camera Apostolica, signantur cum signeto Camerarij, vel sub plumbo, &c. Et interuatur in curia Romana. Et idem scilicet quod in forma authentica debeat produci, dicimus in statuto non contento in volumine statutorum, secundum Bar. in Lauen. populat. ad ff. de iust. & iur. & modernos in dicto cap. 1. de castre. lib. 6. & in dicto cap. pastoralis, in forma autem authentica habetur in regalis, & stylo Cancellariæ. Quid autem de sententia Principis diffinitiva, vel interlocutoria? Dic ut in cap. in causis, de re iudic. & 16. questio 3. cap. licet & ff. quod met. cau. i. in not. 5. & quod sit prætor. Et præsumitur quæstio determinata pro illa parte, & opinione, pro qua fuit vltima collatio facta, vbi aliter non constat de expressa decisione, secundum Bald. in l. bona fides. ff. de pos. Et not. Domini in cap. fin. de heretic. lib. 6. quod ordinationes, & mandata Papæ habent eandem vim, quam habent constitutiones, per not. in cap. a nobis. 1. de sent. excommuni. per l. 1. & ff. communi. vel Epistol. Item quod responsa Papæ ad consultationem inferiorum sunt pro iure seruanda, alleg. 3. dist. in summa.

De interpretatione autem doctorum, & communis opinione, dic ut per Abbatem in cap. 1. de post. præal. ubi gla. not. in cap. unico. eod. tit. lib. 5. & in l. 1. Cod. de prescrip. qui in urbe Constantinopolitana, &c. de communi opinione notatur 3. quest. 7. §. etia. & an exulet à dolo not. decisio Rotæ 179. & Ostra. in l. que situm. ff. de fuis. instrum. Et an sit standum vltimo opinioni gla. & Innocent. & not. Ioan. And. de pænis. cap. 1. & de sent. excommuni. cap. 1. lib. 6. in nouella. & not. in l. qui si iure. ff. ad Tribell. & per Bald. in l. si mater. §. tua. in de statu defuncti. & in l. 1. ff. de constitut. principum. & in trad. apud quem congregatio fundi determini. in e. libus feud.

Sententia ab e. de abbatibus extrauagantibus.

Extrauagantibus, & vniuersis, & de eis dubitatis.

Resolutionem Papæ habet vim constitutionis.

HIERONYMI CLARII BRIXIANI IVRIS
vtriusque Doctoris Protonotarij, & Comitis Apostolici in
Extravagantes Decretales breue
præliudium.

Ut omnes Magistratus, præfer-
tim Ecclesiastici decidendas causas,
& ceteri Iurisperiti, quibus inter-
pretandi, cõsulendique tribuitur fa-
cultas, responsa sua in reã cõstituti-
ones Romanorum Pontificum,
non solum quæ in corpore iuris
clausæ reperiantur, veram etiã secundum Extravagan-
tium dispositionem sint prolati, si modò ipsæ Extravagan-
tibus adsint requisita, quæ epistola Innocentij tertij
ad Heliam Episcopum depõscit; ipsarum lectio-
nem non negligendam cenleo. Quinque sententia lata contra
Extravagantem publicatam & indubitatam, est ipso iu-
re nulla, ante publicationem verò, nec, ut not. in *prova-*
mas Clementinarum, in verbo, de rebus, & in Clementi notē-
ta, de heretico. Sed si est publicata, & indubitata, est ipso
iure nulla, tanquam lata cõtra legem scriptam. not. Bal.
in l. 1. C. quando pronuncatio non est necesse. & Butriga in cap.
1. & c. cum inter. de re iudic. & probatur in l. 1. §. in eum
circa sacras ff. que rō. sine appell. reserua. Exẽplum in Extravagan-
tibus. Execrabilis. secundum Abbatem in e. Pastoralis.
de fide instrumẽti. Item de Extravaganti, Ad regimen, quã
allegat decisio in nouis 349. incipit. Itẽ si mandatur. Sep-
tus autem si de ea dubitatur. per e. pastoralis. de fide instru-
ment. & l. cum prolati. ff. de re iudic. secundum vnam le-
cturam. Ideo super ea Papa est consulendus. & si repe-
ritur in archiuo publico, dicitur indubitata. per anub. ad
hoc. C. de fide instrumẽti. & l. Celsus. ff. de probacionibus.
secundum vnam lecturam. Facit cap. Ad audientiam.
de prescripto. & idem præsumitur, quando reperitur
inter extravagantes. 20. quæst. 1. cap. quoniam pragmatice-
rum. maxime si reperitur glossata per doctorem fero-
sum, sicut Zenzelinum, Lincentium, Ioannem Mona-
chum, Gulielmum de moue Lauduno, & alios; per no-
ta in dicta cap. pastoralis. probatur l. 1. in fin. C. de nouo Cod.
compende. & quod not. in l. 3. C. de legibus. vel si
fuit diu obseruata, ut not. Bartol. in l. ff. super Extravag.

Sententia cõ-
tra extrava-
gantes lata,
non valet.

Extravagan-
tes que in lib-
ris publicis
sunt.

qui sunt rebelles. de quibus plenius per Bartol. in *letra pro-*
lati. præleg. & Butriga. Abbat. & modo de nos in dicto e.
pastoralis. vbi secundum Boar. potest de ea dubitari ad
instar eius quod notatur in e. nemo. de elec. in 6. de quibus
etiam per Ludouic. in cons. 250. quod incipit. In Clerici no-
mine. In proposito casu. Vbi etiam subdit, quod si sus-
cet temporalis, per declarationem successoris efficitur
perpetua, quia declaratio Papæ etiam ad petitionem
singularis personæ facta ad legem, vel ad ordinationem
aliquam præcedentem, legem generalem constituit ad
omnes. per l. fin. C. de legibus. & notatur in e. in casu. de
re iudic. Item non est necesse, quod confect de dario, se-
cundum Bartol. in dicta dero, qua sunt rebelles. Præ illa
intelligo de extravagantibus emanatis post compo-
sitionem lib. Sexti, secundum Io. And. in *provisio lib.*
Sexti. ad finem, & e. ff. de hereticis, eodem lib. Et si contradi-
citur iuri scripto, dic vt plenè per Ioan. And. Ioan. de Li-
gnano, & Dominicum in e. 1. in princ. de continentiis.
lib. 6. & per Archidiaconum post Hug. 15. ad 2. si Roma-
norum. & in summa. Adde Bald. in leges sacratissimas. C. de
legibus. & notatur in e. ff. in loco 30. dist. Nec est de subs-
stantia, vt redigatur in scriptis, de quo plenè per Ioan.
And. in regulis, nemo potest. de regulis iuris, in *Alecuiali-*
bus. lib. 6. & in decisionibus Roma. 258. per glossam in l. C.
de legibus. probatur in e. 1. de renunciationibus. lib. 6. per
Abbatem in cap. 1. de postula. pro clero. qui dicit, quod de
hoc videtur contrarius opinio. Debent autem extrava-
gantes, quando de eis dubitatur, per allegantem in for-
ma authentice produci sub plumbio, si extra curiam
sunt producendæ, vel sub signeto Vicecancellarij, si in
curia sunt producendæ. Et hoc de illis, quæ sunt scriptæ
in libro Cancellariæ. Illæ autem, quæ sunt descriptæ in
Camera Apostolica, sumuntur cum signeto Camerarij
in curia, vel sub plumbio extra curiam. Et ita seruiatur in
curia Romana. De his autem plenius tractat supremus
Doctor Dominus Franciscus de Pausis in *principio*
Extravag. Ioan. xxy.

scriptura et
et de illis
in Roma
quæ.

extrava-
gantes
non pro-
ducit.

EXTRAVAGANTES DECRETALES, QUÆ A DI-
uersis Romanis Pontificibus post Sextum emanauerunt: Quarum aliqua:

Glossis Ioannis Monachi Picardi Cardinalis, aliqua: Com-
mentariis Gulielmi de Monte Lauduno, &
Ioannis Francisci de Pauinis
illustrantur.

*Hic dicitur frater Abbas
Richardus etc. l. 2. de
iur. in testam. etc.
et in fine
frater ad reue.*

LIBER PRIMVS.

De consuetudine.

§ Ioannes xxij.

Consuetudo impedit, ne Legati sedis Apostolice recipiant, non valeat: & illa non obstante Legati ipsi sunt ab omnibus recipiendi, & eos impediens ipsa facto excommunicacionem incurrit, & eorum terra Ecclesiastica subiiciatur interdictio.

CAP. VNICVM.

SUPER getites, & regna Romanis Pontifices à Domino constitutos, cum persuaasiter singulas regiones cirenire non possit, nec circa gregem sibi creditum curam patromis sollicitudinis exercere: necesse habet interdum ex debito supposito seruitute, suos ad diuersas Mundi partes (prout necessitates emergerint) destinare Legatos, qui vices ipsius supplendo curata corrigant, alpera in plana conuertant, & dissimilia sibi populi salutis incrementa ministrent. Verumtamen alius huiusmodi officium, & prestantem ipsius Romani Pontificis, quam non ab homine, sed à Deo recepit, sub suo arbitrio redigere molientes, Legatos ipsos, nisi ab eis periti fuerint, vel de beneficijs eorum transmissi, sibi terras subiectas, diuitias hoc eis de consuetudine competere) ingredi non petuntur.

Nos huiusmodi consuetudinem non tam irrationabilem, quam nonnunquam animarum saluti contrariam, & tenentemque Apostolice potestati, auctoritate Apostolica penitus reprobantes, Legatos ipsos ab omnibus canonicque preterventionis, conditionis, aut status fuerint, debere admitti decernimus: nec eos preterea cuiuscumque consuetudinis impediri posse à quoquam Christiano nomine gloriant, quominus regna, prouincias, & terras quilibet, ad que ipsos destinari contigerit, ingrediatur libere, ac commissa sibi legationis officium exerceant in eisdem.

Qui vero de cetero super predictis diuos Legatos, aut etiam Nuntios, quos ad quascumque partes, pro causis quibuslibet sedes ipsa transmissit, presumptiue impedire ipsa facto sententiam excommunicacionis incurrant. Regna, terra, & loca quolibet subiecta eisdem, tamdiu sint eo ipsa Ecclesiastico supposita interdico, quamdiu in huiusmodi contumacia duxerint persistendum. Non obstantibus quibuslibet indulgentiis, aut priuilegijs, Imperatoribus, ac Regibus, seu quibuscunque alijs sub quibuscunque modis, tenoribus, & formis à sede ipsa concessis, quæ contra premissa nulli uoluntus succurrant.

De postulatione Prælatorum.

§ Ioannes xxij.

Minoris uicij annis secularis, & Mendicantis religio-

giosi ad certas Ecclesias prohibentur postulari: & prouinciarum tam postulantibus, quam postulati.

CAP. VNICVM.

DISPENDIIS, & periculis vitijs, quæ ex subscriptis postulationibus possent Ecclesijs evenire, & vacationum diuturnitatibus, quæ consueverunt nonnunquam ex postulationibus irrationabilibus provenire, ac dispeditis, quæ inde frequenter Ecclesijs incurunt, ad futuram rei memoriam obfistere cupientes: Illam qui vicissim septimum non attigerit annum, ad cathedralem, nec non professorem ca-

Aliaque Cathedralem] Aliqui habent sic: Ad cathedralem, non quomodo sententiam non cathedralem Ecclesiam, quod an bonum sit, relinquere periculis legentium.

Postulatus vero] Hæc clausula breuiter est in aliquibus libris, in quibus sic habetur: Postulatus vero, qui postulationem huiusmodi de se factam profectus fuerint, nisi se...

iusus Mendicantium Ordinis ad Inferiores cathedralibus Ecclesijs, ad monasteria extra suos Ordines postulari edicto perpetuo prohibemus.

Quod si secus postulatum fuerit, & attentum, irritum, ac nullius penitus sit momenti. Et qui scienter processerint ad eandem, ea vice postulandi, ac eligendi potestate priuatos, ac beneficijs, que in ipsa obtinebunt Ecclesia, ad quam postulationem huiusmodi fecerint, per triennium nouerint se suspensos.

Postulatus vero, qui postulationis de se factæ negotium fuerint per se, vel per alium in Romana curia profecturi, illud ibi proponi in publico, vel priuato consistorio facientes, etiam se duntaxat dispositioni sedis Apostolice committendo, si se annum xxvij. non antequam sciuerint, ut patretur, usque ad xxxv. annum. Ceteros vero seculares, & religiosos extra suorum administrationes Ordinum perpetuo ineligibiles, ac inpostulabiles esse decernimus: ac prout in habitis ad quascumque dignitates Ecclesiasticas, & beneficia quilibet obtinenda.

De electione.

§ Bonifacius VIII.

Multis probis argumentis promouetur in curia non debere ad propria redire suis litteris sue promotionis. Qui si secus fecerint, pro Prelato non sunt habendi, penamque incurant hic expressas. Et de ista Extravagante facta mentione Pasorum, in e. qualiter de elect. dicitur, quod nullus antequam habeat litteras Apostolicas super sua promotione, debet administrare, nec debet recipi ab Ecclesia tanquam Prelatus: alius recipentes, & recipere incurrant penam, de qua hic.

CAP. I.

Non debet nobis debitum seruitutis ex parte, ut qui ad reformandos in Clero mores, & actus prout nobis ex alto

Non debet] Hæc decretal. habet lex dicta. Primo præmissis promissio ad dicenda, factum in-

lego, belli
ly. dicitur
postulatus
liber.

Colerico
obscuro
in m. ca.
in h. rep.
m. d.